

آبونه شرطی : هر برایچون
سندلکی (٤٠٠) الی ایلغی
(٢٢٥) ، مالک اجنبیه ایچون
سندلکی (٤٥٠) ، آلتی آیلنی
(٢٥٠) غروشد.

نسخه ٧،٥ غروشد.
سندلکی ٥٢ عدددر.

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خاننده

اطارات
آبونه بدی پشیندر.

مسلک موافق آثار مع المتنویه
قبول اولنور . درج ایدلهین
پازیل اعاده اولنماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محتر
محمد عاکف

صاحب و مدیر
اشرف ادیب

آدرس پستی : آیریجه
غروش کوندرملیدر .

مکتبه امظاری واضح
او قو ناقلی اولیه و آبونه
صره نوسرونسی محتوى
بولو نی لازم در

مالک اجنبیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرس لرینک
فرانزجه یازلیسی رجا اولنور .

پاره کوندرلریک زمان نهیه
دائر اولدیفی بیلدیرلیسی
رجا اولنور

ابعون اهدکم سیل الرشاد

مقدسات دشمنی بومتباوز، «محامیلرک بوینده کی یولار» دن بحث ایتدیکنی عدیله و کیلنه اسناد الیدی ده عدیله و کیل شدته بونی تکذیب ایتدی. امید ایدوز که عصمت باشا حضرتلىرى ده کندیسته اسناد او لونان «تقدیر و تصویب» ئى تکذیب ایدرلر.

﴿خبر آلدیفمزر کوره ایزیت مدغی عمومیلکی، دین میین اسلامه، بالذات قرآن و پیغمبره قارشی تحقیر و تزیینه بولونان حرفکر غزنیسی صاحب و مؤسسى قلیچ زاده حق بىك حقنده اقامه دھواوه بولۇشىدە.﴾

* *

دولتىز (لۇپىرىم — لۇپىنى) مېسىدە

دیاربکر مبعونی ضيائوکوك آلب بىك جەھورىت غزەسندە يازدىنى بىر مقالىدە «آلدانىشلر كىچەسى» ندن بحث ایدبىور. برقاج مثل ايراد ایتدىكەن سوکره بزە نقل كلام ايلە دىبىرکە:

«عىنى تجربەي تۈركىرە پايدىلر، بىبىك عىڭىزى و سىياسى ظفرلىرى متعاقب طوبىلانغان بىرالامنقا، غلبانلى بىراجتەنە، بوندن سوکرا دولتك جەھورىت ولايق دولت اولدىغى اعلان ایتدى. بوقاره علمامشايخىدىن اولان مبعونلارداشراك اىتدىلر.

تارىخ تدقىق اولۇنچە، كورولىودە بىبىك مجددل، خلقە قبول ایتدىردىكلىرى بىبىك اقلاقلرى وجودە كېتىرمك اىچون اك بىر انلى دقيقەلىرى انتخاب ایدرلر. بونلار سکون زمانىدە، اصلاح قبول ایتدىرەمە بىكلىرى تىجدىلرى بىبىك بىر ان هنگامەلزىدە قولايچە قبول ایتدىرە بىلەلر.

دېكىر خصوصىلە دېيە جىڭ يوق. فقط دولتك (لايق) اولدىنى حقنەدىكى اعلانىدىن بىز خىردار دكلىز، تشکىلات اساسىيەنەك اىلەك مادەسندە «دولتك رسمى دىنى دين اسلام اولدىنى» و دېكىر بىر مادەسندە «بىبىك ملت مجلسىنىڭ احڪام شرعىيەنەك تەقىيەتىنى درەعەدە ایتدىكى»، مصريح اولدىنى حالە لايىقەنگىك اعلانى نە دېكىك اولىور؟ واقعاً امور شرعىيە و اوقاف و كالقى مدیرىت عمومىيە حالە قلب ایدىلەلى، فقط شرعىيە و اوپاڭ و كىلەنەنەن صلاحىت و مسئۇلىقى باش و كىلە انتقال ایتدى، قوئە اجرائىيە امور شرعىيە و اوقافدىن طولانىي مجلسە قارشى يىنة مسئۇلۇر.

ديانت دېسى جماعت اسلامىيە طرفىدىن انتخاب اولۇنسە يىدى و مسلماڭلارك امور دېنەلىرى حقنە حکومتىك ھىچ بىر علاقەسى او ماسايىدە يىدى اووقت (لايق) اق اولدى دىنە بىلەلردى. بۇ كون امور و مصالح دىنەنەك يولىندە جريان ايدوب ایتدىكىنەن طولانىي مجلسە و ملتە قارشى مسئۇل اولان حکومتدر. اوت، ديانىت دېسىنىڭ دە مسئۇلىقى وار. فقط او يالكىز معنوى بىر مسئۇلىتدر. اصل مسئۇلىت سىياسىيە و مادىيە حکومتە ئاڭىددار. اوحالىدە لايىقلق حکومتىك نزەسندەدر؟

بعضن رجال حکومتىك دە آرەصىرە لايىقلقىدىن بحث ایتدىكلىرى كورولىور. كىم بحث ايدرسە اىنسون، تشکىلات اساسىيە قانونە كورە بويىلەشى يوقدر. بويىلە سوپەلەيىتلار «بن دېكىك دولت دېمکدر..» دېكىك اىستەيورلار ايسە او كا دېيە جىڭ يوق! مبعونلارك تشکىلات اساسىيە قانونى چۈچق او يو نجاغى عد ايتلىرى نەغىپىدر!

بلفاراستانىدە دىنە مجموع حەركەتلىرى

فەلەدن سوکەنلىغەن غزەسندە چىكىلەن بىتلەغەنە كورە، استانبۇلىسىنى قاينەسى زمانىدە تقويمىلەن خەذف ايدىلەن دىنى بايراملىر حکومت حاضرە طرقەن احجا ايدىلەكەن ماعدا اك كۆچۈك بىرسىلە اپله پاپىلان ملى بايراملىر كایسائىك دە اشتراكى تأمين او لۇنەقىدەدە. حکومت آلتۇن قېلى (آلكساندر ناوىسى) كایسائىك مراسم تە يىسيه و كشادىيەسى شرقە بىك مەنەنەن شەنلەكلەر تەرىپ ایتىكىدەدە. اوچ كون اوچ كىچەن دېرى صوفىيە، طشىرەدن كەلسى بىر چۈچق دىنەدارلار، پاپاسلار و جىز لارك اشتراكىلە بىپىلان احتفاللار لە چالانقا نەقىدەدە.

مقدمىادىنە قارشى وقوع بولان مفترە حەركەتلىر يوزىندە بولغارستانىدە دىن ضعفە اوغرادى؟ او نىڭ آرقەسندەن قومۇنىزم فەكرلىرى، بولشەۋىك حەركەتلىرى ميدان آلدى. بۇ، هىرىدە بويىلەدر و بويىلە اوئە جىدر. قومۇنىزمە قارشى آنجىق دىن بىر سە مقاومەت تەشكىل ايدە بىلەر، دىن حىلىزى زوالە يوز طوتقەن سوکەن سوکەن قو، و نىزىمى ھىچ بىر شىلەر توقيف ايدە من بولغارستان بىتجىرىي يايىدى. قومۇنىستەلرک مەلکىق آلتاوسىت اىتەك اىچىون طرف طرف تەشكىلاتلىر، قاتاللار تەرىپ ایتدىكىنى و بولغارستانىڭ بىزەتىن ياغما و آنارشى يە معروض قالە جەنى كورۇن حکومت شىمىدى خلقە دىنى حىلىزى تقویيە ايدە جىڭ اسبابە توسل ایدبىور. فقط عجىب كىچ قالمادىلەرىمۇ؟

بونلار عقلى باشندە مەلتەر اىچىون نە عبرتلى لوحەلردر!

* *

ھە فەرەقىنە عصمت باشانىڭ يانانلى طوغەرمىسىدە؟

اىزىتىدە چىقان (حرفکر) غزەسنىڭ دىن مىين اسلامە، بالذات فرآنە و پىغمەرە قارشى تحقیر و تزىيەفلەرنى يېخىن نىخە مىزە درج ايتىشىدە. او نىڭ سوکەن چىقان نىخەسندە او حقارت و تزىيەفلەرە بولۇمان. مەتىجاوز، آنقرەدە كى ملاقاتلىرىنى نىشر ایدبىور؟ «مقامات عالىيە احرار اىتەش اسسى دوستلىرىنى زىارت و كەندىلەرە سوپەلەدەن سوکەن باش و كىل عصمت باشا حضرتلىرىلە ملاقاتنى يازىبىور. عصمت باشا ايلە «صىمىعى قوجاقلاشمەن واپوشىش». حضور نىن آپىلەر كىن دە عصمت باشانىڭ كندىستە سوپەلەيىكى سوزىل شۇنلارمىش:

«حرفەك مجاهىدەنى تقدىر ایدبىورم. طوتقەنلىك بولە غزەم ايلە بوروپىكىز..»

عصمت باشا اك بويىلە سوپەلەيىسە، دېكىك حەركەتلىك طوتقەنلىقى بول كندىستە ياكلىش آكلا تىلمىشىدە. يوقسە دولتك رسمى دىنى او لان دىن مىين اسلامە، بالذات قرآن و پىغمەرە تحقیر و تزىيەفلەرە بولۇنان بومتباوز، بىر جىرمىك طوتقەنلىقى ضلالات و اضلال بولۇنى عصمت باشا البە تصویب ايتىز.